587

МАКЕДОНСКИ ГЛАС

(MAKEDONSKI GLAS)

LA VOZ MACEDONICA

CORREO ARGENTINO
TARIFA REDUCIDA
Concesión 3361

Освобождението на Македония лежи в вътрешното възтание, който мисли друго яче да се освободи Македония, той и себе си лъже и другите.
Гоце Делчев

Цена — 0.10 сентавос

Периодически орган на М-та Прогр. Група в Буенос Айрес, Аржентина. Redactor: N. Popovsky.
АДРЕС ЗА ПИСМА И КОРЕСПОНДЕНЦИЯ: N. Popovsky, Casilla de Correo 1684 — Buenos Aires.

ГОДИНА (AÑO) 1. Buenos Aires, Julio de 1936 Буенос Айрес, 28 юлий 1936 Брой (Numero) 11

33 годишнината на Илинденското въстание

На 2 август се навършват 33 години от оная паметна и велика историческа дата в Македонското национал-освободително движение — **Илинденското възтание**

Илинденското възтание, това е първата масова революционна борба на поробеният амкедонски народ, за разкъсването на петвековните робски вериги в които го държеше турската държава.

Дълги години под власта на последната населението на Македония бе обърнато на роби на големите и малки феодални беговe. Под техната власт то бе лишено от културни и политически права; економически закрепостено към земята на беговете, а лична свобода и сигурност на живота му не е съществувало. Негодуванието си от не поносимия режим народът го е изразил в неколко малки възтания - бунтове, против тиранията на власта и своеволията на малките и големи бегове.

Това непоносимо положение е накарало некой по-будни амкедонски емигранти да се по-замислят върху положението на народа и да намерят път за неговото политическо и економическо освобождение.

Това извършиха Г. Делчев, П. Тошев, Д. Груев, Г. Петров и Хр. Татарчев, като основаха през 1893 год. В. М. Р. О., около си постави за цел: политическата подготовка на македонския народ, неговото организиране в тайни революционни организации, подигане революционния му дух, и чрез въоръжено вътрешно възтание да извоюва националното си освобождение.

Усилията, които положиха тези революционери в това направление от основаването на В. М. Р. О. до Илинденското възтание дадоха колосални успехи. Те успеха през тия десет години да кръстосат цела Македония и да я усеят с тайни комитети, да подигнат борческия дух на народа и му вдъхнат вера и надежда за близкото му национално освобождение от вековното робство на турските беговe.

Този стремеж на македонския народ се прояви ярко в време на Илинденското възтание през 1903 год. Макар и преждевремено обявено, — предизвикано от заинтересувани личости на служба на българския империализъм, — то бе масово и велико. Под неговото революционно знаме народа масово възтана и на всеослушание заяви: че ще се борси до край за за националното си освобождение и самостоятелно съществуване. 25.000 възтанници се изправиха срещу 350.000 армия на Абдул Хамида и чрез тех македонския народ показа, че е достоен за свободен и самотсоятелен живот.

Истинските македонски революционери.

На снимката са: Чернопеев, Сава Михайлов, Гйорче Петров, Узунов, Г. Делчев, Главинов, Развигоров, Миладинов, Д. Х. Димов, Груев, Жизифов, Карев, Сугарев, П. Тошев и В. Мар ков. Прав в десно Поп Богомил.

Но в тази неравна борба възтаналия народ биде победен от превишавщия го много хиляден турски аскер. Последствията от потушаването на възтанието беха големи: с хиляди революционери и граждани бидоха убиги; с десетки села и градове бидоха опожарени и ограбени; хиляди жени и девици изнасилени и хиляди други емиграха за да спасят живота си от побеняалата турска войска която востановяваше на ново хамидовата власт.

С това Македония остана на ново под власта на Турция до обявяването на Балканската и Европейски войни, след които тя премина под власта на България, Сърбия и Гърция. Под власта на новите поробителски правителства Македония изгуби и ония малки културни и национални права, които си бе извоювала от Турция с цената на хиляди жертви.

Новите окупатори влошиха положението в Македония, като го ограбват повече от колониално, служат си системно с кървав терор и искат насилствено неговата денационализация.

При това положение и поставен под робството на трите фашистки правителства македонския народ не се отрича ни за момент от идеята си да продължи борбата за политическото си освобождение,

Почерпил нужните поуки от Илинденския неуспех, и от покъсните борби с изменниците си македонския народ под ръководството на В. М. Р. О. (Обединена) се готви в братски съюз с потисната класи и националности за втория победоносен Илинден, чрез който ще се роди свободата на Македония.

Празднувайки 33 годовщината на тоя исторически ден — Илинденско възтание — в който народа възтана с оръжие в р-ка и прогласи твърдата си воля за националната си независимост, дълг е на македон. емиграция в Аржентина да се организира в МП Групи и да подкрепи борбата която води срещу новите поробители от София, Белград и Атина Македонски народ под знамето на Гоце Делчев и на подналите илинденци подето днес от В. М. П. О. (Обединена).

Само по тоя начин ще може македонск. емиграция в Аржентина да почете памета на падналите Илинденци за свободата на Македония.

Да живее гредущия втори победоносен Илинден!

Да живее свободна и независима МАКЕДОНИЯ!

Д. Х. Димов

ИЛИНДЕНСКОТО ВЪЗТАНИЕ

И наистина, що бе Илинденското възстание?

Току беше навършила едвам десет години от своето рождение, още дето се казва, като пеленаче, Вътрешната революциона организация до надвечерието на 1903 година беше успела да извърши колосални успехи в делото на повдигане общия революционен дух и в подготовката на почти целото македонско население да се хвърли масово в едно въоръжено възстание за своето политическо освобождение. Редко се намира пример в историята на други народни революции и почти нема такъв пример, да се сплоти един цел народ, една цела страна под едно знаме и за една революционна цел в течение на неплъни десет години. Това стана в Македония; тоя пример ни го даде македонското население, като го увенча с онова голмо историческо съ-

(Следва на стр. 4 кол. 1)

Илинденската епопея

(По случай годишнината на Илинденското въстание).

КРУШОВСКАТА НАРОДНА РЕПУБЛИКА

Свикакване на градския съвет. Избор на комисии.— Грижи за укрепването.— Прокламацията. Писмо от кмета на с. Алданци.— Писмото на Началник гарнизона в гр. Крушово.—

След като бе окончателно прогонен противника началникът на въстаниците Н. Карев свика гражданите и съставя градски съвет на когото повери сърбата на гражданите и вътрешния ред. Тоя съвет се състоеше от шестдесет члена от разните националности, съставлявящи населението в Крушово. Из средата на тоя съвет се устрои политически отдел, продоволствен, пазене вътрешния ред, по въоръжаването, облекло и пр.

За целта бидоха избрани следните лица: **По вътрешния ред:** Григор Д. Божинов (занятчия), Тодор Павлов (учител) и Никола Иванов (общ работник), които да бдят по службите за реда в подразделенията:

а) За градоначалник бе назначен Христо Кюркчиев с помощници Тома Павлов и Никола Чкарнев.

б) **По прехраната:** Тома Марков, Никола Кондурков, Коста Панзов, Никола Иошев, Алекси Калев Бакалов, Ташко Вангелов, Нико Балио и Никола Бояров.

в) **Облеклото:** Григор Д. Божинов, Тодор Павлов и Никола Иванов.

г) **Благоустройство и хигиена** — Д-р Димков и Д-р Бакалов.

Имаще и комисия, която следеше правилното изразходване на сумите от общата каса.

Върховната власт над всички служби и функции на новата власт бе право на началника **рево люционите** сили **Никола Карев,** пред когото непринудено всички се прекланяха.

Положението на работите достигна върха на идеализма. **Никой от никого не се о плака. Никой** от никого сметка не потърси. Народа беше подготвен да оцени един акт за една аздушевеност и идеално преживяване. Грубото чувство бе притъпено, както от този който сложи кости в сражение с войската в село Ракитица, така и от неговите приемници сега начело с Никола Карев. Народа се бе издигнал над своя животински умствен уровен. За едно късно време условията притъпиха чувствата на грубоста и измениха цела една психика за нов живот, изграден от долу, за комунизъм на дело (Христо Матов — "Що бех ме и що сме".)

За успешното водене на революционната война се откриха военни работилници, където бе разпределена работата за успешна фабрикация и военни снаряжения

От денът, когато падна старата власт, въстаниците непрекъснато полагаха грижи за доброто окрепване на града и на всички завладени позиции около него.

Изкопаха се дълбоки окопи, които старателно бидоха маскирани с шума. Ковачниците непрекъснато фабрикуваха кирки и лопати и всички видове шанцови инструменти, нуждни за отбраната.

Поправиха се всички фурни и се отпочна общо печене в тех.

За финансова комисия беха натоварени: Теохари Нешков, Георгий Цачев, свещ. Христо Грънчаров и Димитър Грънчаров.

Специално по въоръженията бе ха натоварени двама оръжейни майстори, които да изработят топове за отбраната от черешево дърво. Идеята за отбраната с черешови топчета е идея на Боримечката взета от Априското въстание през 1876 год.

Приготвляването на подобни топове имаше за цел само да се вдъхва самоиздеяност, от една страна, и за една положителна романтичност за историята, от друга.

Оръжейниците изготвиха 6 шест топа, които при опити за техното довеждане до годност бе ха унищожавани, а два от тия че решови топове беха заловени в последствие при отстъплението от властите.

Когато пробваха първия черешов топ, Митко Манохо, игра ролята на Боримечката. Той се искачи на един покрив и от там пре дупреди кръшовани да слушат сигнала на своя топ.

Така поета работата на републиката, от градския съвет, биде добросъвестно изпълнена.

Щаба на революционните сили издаде и следната **ПРОКЛАМАЦИЯ:**

СВОБОДА ИЛИ СМЪРТ

Щаб на Крушовските въстанници 1903 год.

ПРОКЛАМАЦИЯ

До турския народ в Крушовската окалия.

Братя земляци и мили комшии!

Ние, Вашите вечни комшии и познайници от хубавото Крушово и неговите китни села, без разлизика на вера и народност. Неможейки вече да търпим тиранията на жадните за кръв и гладните за човешко месо мъртати, що гледат и нас и вас да дотерят до питачки стап, и нашата мила и богата земя да заприлича на пустиня, денеска дигнафме глава и решихме со пушка да се браниме от тия наши и ваши душмани и да сдобием слобода. Вие мошне арно знаете оти ние не сме лоши и разбирате оти от мъка си кладофме глата у торбата, за да заживеем чоечки или пък да умрем юначки!

Бидейки от дедо прадедо си живееме како браќа на овая земя, ние Ви имаме како свои и сакаме до край да останеме свои.

Ние не дигнафме пушка против Вас. Това би било срам за нас. Ние не дигнафме пушка против мирниот, трудолюбивиот народ що се прераснат като нас со кръвав пот — той ет наш брат и со него сме живели и пак сакаме да живеем. Ние не излегоме да колиме и да палиме, да крадеме и да грабиме. Доста ни са золумите на безройните дередеи по нашата сирота и окървавена Македония; ние не излезохме да пористячуваме вашите майки и сестри, жени и керки. Ние не сме мъртати, а революционери под клетва да умрем за правото и слободата. Ние се бунтуваме против тиранията и робството, против мъртатите, против залуканите, против насилниците на нашата част и против тия що ни случат нашия пот и експлоатират нашия труд. От нас и от нашите села да не се епла шите, никому зиян не ке строиме.

Ние Ви жалиме како свои браќя, бидейки разбираме оти и Вие сте роби како нас: роби на царот и на царските бегои, ефендии и паши, роби на насилниците и на золумкярите шчо я запалиа царшината от четири страни и шчо не дотераа нас да дигнем глава за право и слободата и за чоешки живот; ве каним и Вас да дойдите да водим борба! Елате браќя муслюмани при нас да тръгнем против Вашите и нашите душмани. Елате под байракот на автономна Македония! Македония е заедничка майка и Ви вика за помощ Елате да скършиме синджирите на робството, да се куртулисамеот мъки и страдания. Елате при нас, браќя, да си слеймe души те и сърдцата и да се спасим-та и нашата челяд да живее мирно и спокойно да си работят и на предуят.

Мили наши комиши! Како турци, арнаути и муслюамни, ние раз бираме, че Вие си мислите оти царството ет Ваше и оти Вие не сте роби щом на царскиот байрак нема кръст, а имат меесчина. Оти нее така и оти грешите Вие бързо ке се сетите и бързо ке го разберете. Ние сами ке се борием и за Вас и за нас и ако е потребно до едни ке умрем под байракот за нашата и Вашата слобода. Слобода или смърт ет написано на нашите чела и на нашиот кървав байрак и нема веке връщане назад.

Ако и Вие ни имате како Ваши браќя и ни сакате доброто, ако сте достойни синове на майка Македония, можете да ни помогнете само с едно нешчо, а това ет от голема помощ: да не се заортачите с душманите, да не дойдите с пушка против нас и да не пра ете золуми.

Нека бъде благословена света та борба!

Нека са живи борците за правото и свободата и сите честни македонски синоѝ!

Ура за автономията на Македония!"

Тая прокламация бърже се литографира и се разнесе по околни те села. Дило Начев, един от куриерите, донесе хиляди поздрави от околните жители на турските села и специално писмо от кмета на с. Алданци:

"От писмата Ви разбрахме, че Вие не сте лоши хора; че сте напустнали домовете не за да нападате мирьсто население (като нас), а сте против лошите хора и хюкюмата (правителството), кой то ги защитава. Но оние, които Вие търсите не са между нас, а избегаха в градовете.

Колкото се касае до нас обеща ваме Ви, че ще муруваме. Ако ис кате да убивате мирни хора елате. Бог да помага на оная стра на, която търси правдата.

Другите писма изпратихме до съседните села, които са съгласни също така с нас.

(Печат) Кмет: Синан.

Непосредствено след писмото на кмета от с. Алданци, на позицията се появи куриер, който пре даде друго писмо с привет до въстаниците:

Храбреци!

Прокламацията до моите съна родници ме живо заинтересува. От нея, а тези два дни и от Ваши те действия, разбрах, че напразд но сме Ви считали за ешкия (разбойници).

Целта Ви е велика и борбата смислена. Напред, по тоя страшен но славен-път, по който всички на роди са се добрали до свободата.

Като моля, моя велик Алах да защити правата страна, позволете ми да Ви отправя една молба, а имено: унищожете между нас разменената кореспонденция.

Позицията, 23 юлий 1903 г.

Началник на гарнизона в гр. Крушово Сюлейман".

Това писмо произведе радост в лагера на въстаниците. Мнозина недоумеваха, кое накара султанския гарнизон да пише такова възторжено писмо?! Но това бе лесно обяснимо. Началника бе човек издигнал себе си над уровена на знанията, който виждаше безмилостната експлотация и причините за извършеното въстание...

На 23 юлий станаха още две нови нападения от към село Арам лиево, но и те беха безуспешни.

След тия нападения, войската отказа се от други и се задоволяваше само с разузнаване и донесения до главния щаб в Прилеп.

На 27 юлий в трите градски черкви се събра народа на тъжно възпоменание заради жертвите на революцията след което се отправи ви на пресните гробове и ги отру па с цветя.

На 28 и 29 юлий крушовани миняха спокойно и от никого не обезпокоявани.

Критическия ден на въстанието в Крушово. Съвещание на революционерите. Отстъплението. Смърта на Пито Гули. Атака на Ташко Карев . Участа на града.

На 30 юлий целия град биде развълнуван. Прилепското шосе беше цело почернело с войска. Осемнадесет хилядна армия с една полска батерея на чело с Бахтяр паша се доближи и се разположи около с. Кривогащени, в самите поли на Крушовските височини.

Една част от тая войска около 3.000 души взе посока към север и р. Блатор се изкачи над Крушово при с. Нороо и Селце.

Останалата войска се опъти на юг от Крушово през селата Въборбовици и Прибилци.

Друг 6.000 отряд от с. Прибилци разделен на две, тръгна към Крушово през село Остреци и по един от притоците на р. Църна се опъти към с. Кочица (югозападно от Крушово).

Всички тия отряди идящи от четири посоки беха предназначени да обградят около връст Крушово, да атакуват и пленят въстаниците.

Бавно и методично се движеще войската през целия ден и по степено стегаше обръча около града.

Денът 30 юлий остана паметен за крушовани. Него ден рано при готвена войската чакаше заповед

за бой. Полската батерея настане на яскиките с зинли дула на към града и тя чакаше заповед.

Въстаниците зорко наблюдаваха. Пред очите им се люлееше черна маса неизброима сган анадолска войска с нащръкнали ножове на пушките. Чуваше се командата на ракловите командири, които разтоваряха гранати.

Разтоянието между войската и въстаниците беше съвсем незначително. Ожесточения бой беше вече неизбежен.

Щом слънцето изгре, от към главния стан се зададе парламентар, който предаде заповед на Бахтяр паша до въстаниците: да сложат оръжието и се предадат. Но на пашата, въстаниците отгоовриха с отказ.

Около 10 часа първа се обади артилерията, която стреля по въстаническите предни позиции. Раз движи се и пехотата и в гъсти колони бавно настъпи. Въстаниците чакаха нейното приближаване и на близко разтояние изпаха в редовете й гъст пушечен огън. Залегна и войската. Веримия дим на димящите "гра" и "мартини" на въстаниците беше добър обект за войската. Димът бе също така прекрасен обект и за артилерията.

На местноста "Гумното", в града бе обтегната и високо издигната червена лента на която с светли букви личеха лозунгите на революционерите, а те беха: "Свобода", "равенство" и "братство".

Първите артилерийски вистрели беха насочени имено срещу тая червена лента, предполагайки, че тук е главния стан на въстаниците. Една граната улучи и скъса лентата. Събори и чердака построен до лентата. След това огъня бе преместен срещу къщата, които почнаха една след друга да се подпалват.

Съвещание на революционерите

Щаба схвана важноста на момента и се занима с положението.

Като взе предвид, че общо въстание по целата революционна област не стана, че гр. Прилеп не оказа помощ, че акцията на тримата войводи Арсо, Ванчо и Наке за превземането на Кичево пропадна, че акцията на Иордан Пиперката в Прибилци и тая на Матлиев в с. Сълб и тя не успе и че от пред-тех стои изправен много броен неприятел с всички видове оръжия, реши: да отстъпи всички околовръстни позиции на града и самия град и да измени тактиката на действие от масова фронтова, в горско партизанска, за да се даде време на населението то да се укрие или възвърне и легализира.

Когато се взимаше туй решение в тоя момент на четири пункта околовръст на града се водеха силни сражения. На сектора "Слива" Георги Стоянов с 50 души задържа 3.000 души войници, които в растояние на 1 час убиха 7 души въстаници.

На сектора при с. Нороо настъпваха 2.500 души войници срещу войводата К. Димитров и в разтояние на един час сражение убиха 1 въстаник.

На сектора "Росица" Христо и Ташко Кареви с 50 души въстаници, тоже задържаха една внушителна маса войска, която в разтояние на 1 ч. сражение уби 2 въстаника.

На сектора Бирино при местноста "Мечкин Камен", войводата Пито Гули с 100 души въстаници, даваше отпор на 3.000 души войници, коитопродължиха сражението си близо два часа.

Другите сектори при малки пререстрелки не се сражаваха, понеже им бе съобщено да отстъпят. При тая грамадна сила на войската всеко съпротивление се явяваше безмислено.

Само на един сектор стрелбата все още продължаваше, сражението се затегаше. На Биринския сектор войводата Пито Гули юнашчно остояваше бесната атака на азиятските пълчища. Дадена му бе заповед да отстъпи. Но заповедта бе неизпълнима. Самата местност задържа юначния влах да се ангажира в боя и да сложи къдравата си глава заедно с своите безстрашни момци.

Сражението на тоя сектор задържаше настъплението на войниците по другите сектори. Това на отстъплението на въстаниците улесни с малка помощ задачата те и икономиса много жертви, които неизбежно сблъскването ще ше да даде.

Бавното движение на войската даде възможност на въстаниците методически да концентрират силите си и на едно място свобод но да атакуват кордона на своята смърт.

Мястото за атакуване беше северо-западно от гр. Крушово, по направление Бушова чешма. Треб ваше да се завземат две издигнати чуки, през котловината на кои то да премине стана.

Провеждането на атаката бе поверено на Ташко Карев. С подбрани левенти момци и пъргави той изпълни блескаво задачата си. Като раздели дружината си на две групи, той даде нареждане с ахи лесова бързина да се атакуват и завземат двете чуки. Момчетата светкавично завладеха чуките и по тоя начин осигурено бе отстъплението на въстаниците, които смело поеха кривите пътеки на неприятелните Пореченски и Пусторечески гори.

Участа на града.

Артилерията непрекъснато стреляше и къщата една по една се възпламеняваха. Но благодарение на планинския терен на града много от жителите, по разните долища и горички беха се рано приютили и се завардиха от избухлите гранати.

Когато се разбра, че града е опразнен от въстаниците, артилерийската стрелба спре. На войската се даде заповед да навлезе в града. На купчини, на купчини събрани старци, жени и девица очакваха си съдбата.

Тук се проявиха всички груби животински инстикти на войската сган. Те-тършуваха като вампири по къщата. Отдадоха се на изстъпления, клаха старци и деца, а жените чрез садизъм до изстощение омъртвяваха.

В своята разяреност войската изгоре двесте къщи и двесте дюкяни и оплачкоса всичко каквото намери. Целата тая мизерия езика е слаб да я предаде. Враните и свраките знаят що е заспление, що е бес, що е мъст. А крушовските ясики не искат да ни ка жат колко бе мизерна официална та власт.

Но Бахтяр паша бързо се опомни и даде гласност, че власта на султана е вече въстановена и че никой повече не може да коли, да убива, да граби и безчести.

Така се свърши епичната борба на град Крушово. Но неговата история на червено знаме и светли лозунги, записани с кръв, освети тиха пътищата на борбата и останаха надежда и неизлечим спомен на бъдщата македонска революция.

Македонски Вести, брой 29.

ДВАМА ОТ ГЕРОИТЕ НА КРУШОВСКАТА НАРОДНА РЕПУБЛИКА

Никола Карев е първия председател на македонската народна **Крушовска** република, която изникна от революционните пламъци на Илинденското въстание в 1903 година.

При краткото двуседмично съществуване на Крушовската република Н. Карев е играл най-гла

Никола Карев.

вната роля. Той е бил начело на революционния щаб на Крушовския район и под неговото преко ръководство се е водила освободителната борба. За него казват, че в най-критическия момент на борбата в едната си ръка е държал пушката, а в другата — Комунистическия манифест от Маркс и Енгелс".

Н. Карев е проживел илинденската епопея и две години по-късно, 1905 г., когато е заминал на ново с чета в Македония, бива открит от врага и в сражение с него паднал убит при Кратово.

Пито Гули. Той също е един от героите на Крушовската република.

По произхождение той е влах. Но това не му е попречило ни най -малко да се отдаде още от ранни години в служба на македонското революционно движение.

През целото си време на рево-

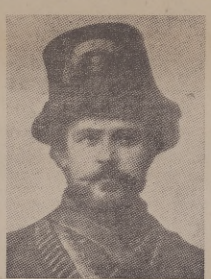

Пито Гули

люционна дейност той не се подал на никакъв чуждо влияние и е отстоявал твърдо принципът за самостоятелността на Македония.

През Илинденското въстание П. Гули е бил околийски войвода и е взел живо участие в завладяването на Крушово. След завладяването на Крушово от революционните, на него му е бил поверен един въстанически отряд, за да отбива атаките на настъпващия многочислен неприятел. И в тази неравна но славна освободителна борба е загинал Пито Гули с своите си дейни другари.

Резолюция-протест

До Г-н Министер Председателя Кюсеиванов, София, и Пълномощния Министер в Реп. Аржентина. Копие българската преса в Аржентина: "Н. Трибуна", "Българ. Мисъл", "Ч. Знаме", "Б. А. А. Л." и "М. Глас".

Господин Министре,

Българската емиграция в Аржентина организирана в Българ. Антифашистка и Антивоенна Лига (Б. А. А. Л.) с презрение посреща варварските изстъпления над мирното българско население от вашато правителство за издаваните систематически смъртни присъди и дългогодишни затвори над български войници, моряци, работници, есляни и интелектуалци.

Нашите майки, баци, братя, сестри и сираци са вече изморени да оплакват и носят траурна носия за своите близки, избити и други гниящи в тъмните зандани. Стига бесилки и терор! Стига разстрелвания, терор и варваризъм! Българската земя е напоена с невинна кърв. Стига кървави слова! Вашето управление е прикова но на позорния стълб от международното демократично общество мнение.

Из между хилядите жертви та зи година поставихте нашия любим и познат на бълг. емиграция в Аржентина и на раб. и селяните в България др. Добри М. Калев от Ески - Джумая за 10 години да гние в затворите окован в вериги

Затова, на публично събрание бълг. емиграция по Ферокарил Суд, провинция Б. Айрей, още веднъж заклеймя и прикова на позорния стълб вашето управление.

От името на организираната е-

ПОКАНА ЗА СВАДБА

Поканваме всички приятелки и приятели да присъствуват на женитбата на дъщеряни госпожица Марийка Л. Писачева с господин Йовчо Филипов, която ще стане на 30 август, в 16 часа, в локала на българската театрална трупа "Шекспир", находящсе на улица **Агуеро 325, Буенос Айрес.**

Оставайки в очакване на вашето присъствие, с почитание семейство: Писачеви.

Никола Георгиев (Казанджиев).

Спомени от преди Илинденското въстание през 1903 год.

В началото на 1903 год. в София и в някои погранични пункто ве се забелязваше голема револю ционна подготовка. Заминаха за Микедония много чети, с които че ти заминаха и Гоце Делчев и Са рафов. След техното заминаване се готвеха да заминат

Никола Герг. Казанджиев.

Той е роден през 1880 год. в гр. Радовиш. Още млад, едва 22 годи шен, влезнал в макед. революцион но движение. Ходил е с четата на **Мазнейков** и през 1903 г. свзел участие в четническо сражение с турските войски.

През 1906 г. емигрирал за Аржентина. Тук е бил в редовете на работническите партии и синдикати. Член е от основаването на М. Пр. Група и понастоящем е, ведно с д-р Давидов, стопанин издател на в. "Народна Трибуна" който излиза в Б. Айрес.

В началото на 1903 год. в София и в някои погранични пункто ве се забелязваше голема револю ционна подготовка. Заминаха за Микедония много чети, с които че ти заминаха и Гоце Делчев и Са рафов. След техното заминаване се готвеха да заминат още 13 районни чети, т. е. четите от Струмишко, Радовишко, Кочаниско, Малешевско, Велешко, Тиквешко, Крушовско, Гевгелийско и други райони.

На 23 март бехме стигнали пла нината Садженик в кюстендилско, близо до границата на един час път. Тук очакваxме някои материали и хранителни продукти за да заминем през нощта. Обаче за нещастие пристигна пунктовия началник на макед. революционно движение в Кюстендил г-н Мар ко Сокулички, който ни съобщи, че българското правителство раз поредило да ни заловят и обезоръжат, за която цел правителството испратило значителна част войска, която след един ча сще ла да влезне в контакт с четите и завърже сражение, ако не сме се предадели доброволно. Той ни ка за също, че материалите които очаквахме ги застигнала и конфискувала.

Неописуем беше изпият гнев в тоя момент против българското правителство което и в много дру ги случаи е пречило на истинските македонски борци, да заминават за вътрешноста на Македония. Тъй нервирани войводите разпоредиха да заемем позиции на съпротивление, което и направихме. При второто съвещание с пунктовия началник решиха, въпреки големата опасност да бъдем открити от пограничните постове, да минем границата през дена. Нашето миноване стана без никакъв опит на нападение от страна на турските войници, кои то изплашени от тази "Московска армия", както казвали после, не се решиха да ни обезоръжат.

От 24 март до 30 същия прека рахме в Кочанските планини без да бъдем нападнати от войската. Обаче на 31 бехме открити в едно малко село до реката Брегалница. Ние очакваxме нападение, но не ни нападнаха защото беше малко късно. Същата вечер минахем реката и на 1 април се разположихме при полите на Плачковица планина, където още на съмване бехме открити и се завърза първото сражение което трая целия ден. Това събитие за мен лично е от много големо значение тъй като за пръв път през живота ми се почувствувах практически борец, за освобождението на вековно поробеното ни отечество — Македония.

При този спомен не мога да замълча за смелоста и героизма на Христо Чернопеев, който се постави на чело на четите и вред хвърчащите неприятелски куршу ми ни окуражаваше нас, неопитните, да го следваме за да изгоним неприятеля от най-високите позиции. В туй сражение изгубихме осем драгари, между които падна тежко ранен другаря от радовишката чета Христо Дединганеца, който, за големо съжаление, го оставихме на поле сражението, при отстъпването ни през нощта.

Разделени на две групи тръгна хме по две посоки из Плачковица планина. С една група отиваше Чернопеев към Малешевско, а с нашата група отиваше: Делчев, Мазнейков, Жеков и Марин към Радовишко. От тоя момент непри ятеля не ни изгуби дирите, тъй като стъпките върху снега ни издаваха.

В интервала от 1 до 6 април пътувахме постоянно без да можем да се прикрием, очаквайки всеки момент друга среща с неприятеля На 6 април сутринта още в тъмно войската ни загради в дедо Ивановата къшла в Готенската планина. Часовоя ни съобщи, че забелезал некакво движение далеч, аз които отите с него войводата Марин да види с биноклъ. В тоя момент с един пушечен залп убиха часовоя и Марин. Инстинктивно скокнаме ние и се спусна хме вред непрекъснати неприятелски залпове да заемем височините на Готен.

Близо до место - сражението бе и Хр. Чернопеев с своята чета, кой то още щом чу първите гърмежи дйде на помощ и удари войската. Друга една войскова част обсади Чернопеевата чета, тая част войска обаче бидe обсадена от четата на Петър Ангелов, който бе обсаден пък от друга войскова част. Малко по-късно пристигна с голема чета и върховиста Левтеров. Войската като виде явната опасност почна да отстъпва в безпорядък. Но в това време друга една част войска идеща от градо вета Радовиш и Струмица обсадиха четата на Левтеров.

Сражението, което започна още в тъмно сутринта, трая до вечерта. То бе адско мъчително, бехме смесени четници и войска. В обсадно положение бехме четници и войници. Гърмеше се от всекъде: от зад, от пред, по позициите и никой не можеше да пред види неговия край. Най - после здравия инстинкт на четниците им показа, че те небива в никой случай да стоят в обсадно положение повече от един ден.

Ето защо още щом се смрачи всеки войвода за себе си реши как да спасива четата си, как да се излезе от обсадата. При отстъпването се хвърляха бомби с които разбихме позициите на войската и си пробихме път. На сутрината поле сражението беше осея но с труповете на 250 войници, 25 четници и множество ранени.

Тъй на дело с взаимна помощ между вътрешните и върховисти те се извърши това големо, знаменито сражение, което по форма взе характер на четническо движение.

(Продължение от стр. 3, кол. 4)

миграция Ф. К. С. НИЕ ИСКАМЕ:

1. Освобождението на др. Добри М. Колев и всички политически и социални затворници. Пълна и безусловна амнистия.

2. Възвръщане демократичес ките и парламентарни права на българския народ. Свобода на слово, печат и събрания.

3. Анулиране на всички проце си над селяни, войници, моряци, работници и интелектуалци.

4. Анулиране на процеса над 23 селяни от Енина, Казанлък и Стара Загора от които 14 затвор ници прокурора иска да покачи на бесилка. Стига бесилки и разтрел вания!

5. Материална подкрепа на си раците и всички жертви на българската реакция.

6. Освобождение на македонс ките Национал - революционери, анулиране специално присъдата над 14 - тех младежи национал-революционери от Горна-Джумая

7. Премахване на чудовището ЗЗЗД, което е увиснало като стар кърджалийски раждив ятаган от 1923 г. и до днес е надвиснал над главите на мирния български народ, който покоси живота на повече от 30.000 души.

10ян 1936 г.

Б. А. А. Л., секция Ф. К. С. Б. Айрес, Република Аржентина.

Секретар: Руси Русев.